

Dokončit hospodářskou a měnovou unii Evropy

Pětice hlavních lídrů evropských institucí – Rady, Evropského parlamentu, Evropské komise, Euroskupiny a Evropské centrální banky – přichází s novými zásadními návrhy jak učinit konvergenční proces v Eurozóně kvalitnější, udržitelnější a hlavně důvěryhodnější. Nejde ovšem o návod ve smyslu Evropská unie snadno a rychle. Půjde o postupný proces o čtyřech fázích – hospodářská unie, finanční unie, fiskální unie a politická unie. Cílem zprávy je nastínit bezprostřední kroky celého procesu a stanovit společnou vizi Unie.

Jedno je zřejmé, ve druhé fázi konvergenčního procesu budou pravidla pro sladování ekonomických struktur závaznější s pevnějším legislativním rámcem. Eurozóna plánuje vytvořit společné standardy při současném respektování specifických národních řešení. Půjde zejména o oblast trhu práce, konkurenceschopnosti, podnikatelského prostředí a veřejné správy. Další kroky se chystají i v oblasti fiskálních politik. K upevnění fiskální stability by mělo sloužit jednak vytvoření poradního Evropského fiskálního orgánu („a *European Fiscal Board*“), který by koordinoval a doplňoval národní fiskální orgány, jednak definování řídicích principů stabilizační funkce Eurozóny („a *Eurozone stabilisation function*“).

Ústředními body procesu zůstanou i nadále vnitřní trh a konkurenceschopnost. Vnitřní trh stále ještě není dobudovaný. Byla přijata opatření na vybudování bankovní unie, energetické unie, digitální ekonomiky, ale stále ještě přetrvávají politické překážky. Státy by neměly být omezovány v provádění reforem, v centru pozornosti budou dosažené výsledky ku prospěchu Evropy.

Aby hospodářská a měnová unie fungovala, je třeba, aby fungovaly dobře a spravedlivě také systémy sociálního zabezpečení a trhu práce. Pozornost proto bude zaměřena na zaměstnanost a sociální výkonnost. Ve středu pozornosti bude zejména dlouhodobá nezaměstnanost. Státy Eurozóny by měly zajistit rovnováhu mezi flexibilními úvazky a úvazky s větší pracovní ochranou, měly by zabránit rozdělení na „*insiders*“ a „*outsiders*“ na trhu práce, přesměřovat daňové zatížení práce do jiných oblastí a zajistit cílená opatření podporující návrat na trh práce, zlepšit vzdělávání a celoživotní učení.

Pětice prezidentů navrhuje vytvoření národních orgánů pro konkurenceschopnost („*Eurozone competitiveness authorities*“), jejichž úkolem by bylo například sledovat mzdový vývoj tak, aby byl v souladu s produktivitou, a porovnávat ho v evropském i globálním měřítku. Byl by tak vytvořen systém spolupráce těchto národních orgánů pro konkurenceschopnost a Evropské komise.

Kvalitativní posun zaznamená i **evropský mechanismus pro prevenci a korekci makroekonomických nerovnováh** (MIP), který by neměl být jen nástrojem restriktivním, ale měl by podněcovat reformní snahy členských států. MIP by měl mít pod kontrolou makroekonomické nerovnováhy v jednotlivých státech Eurozóny, ale i Eurozóně jako celku.

Zásahu se nevyhne ani **evropský semestr**, který se dobře osvědčil jako rámec pro provádění strukturálních reforem. Nicméně návazné balíčky, pakty, postupy řízení a povinné zprávy přestaly být racionální a efektivní. Evropský semestr by měl být jednodušší, posílen a zaměřen na priority. Tedy méně dokumentů a více času na diskuse o společných prioritách. Specifická doporučení by měla nechat členským státům volnost ve způsobu provádění reforem, měla by jen ukázat hlavní směr. Také národní plány reforem by měly sloužit především k diskusi o reformních záměrech.

Vladimíra Drbalová

Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti